

Keskus 020 743 2920
Faksi 020 743 2935
www.bdo.fi

BDO Auditor Oy
Vattuniemenranta 2
00210 Helsinki

TILINTARKASTAJAN RAPORTTI KARVIAN KUNNAN VUODEN 2020 TILINTARKASTUKSESTA

Tämä raportti on yhteenveto vuoden 2020 tilintarkastushavainnoista. Raportti on osoitettu tarkastuslautakunnan lisäksi myös kunnanhallitukselle. Tarkastuslautakunnalle on esitetty tilikauden aikana raportteja tilintarkastajan työn toteutumisesta ja tehdyistä tarkastushavainnoista.

Osana tilintarkastusprosessia olemme pyytäneet kunnalta johdon vahvistusilmoituskirjettä tilintarkastajalle. Vahvistusilmoituskirje on saatu 19.4.2021. Vahvistusilmoituskirje on annettu tiedoksi myös tarkastuslautakunnalle.

1. HALLINTO

Kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen pöytäkirjat on tarkastettu. Päätösten täytäntöönpanoa on tarkastettu pistokokein. Muiden toimielinten pöytäkirjoja ja viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja on tarkastettu tarkastussuunnitelman mukaisesti.

Päätösten lainmukaisuutta on tarkastettu ensisijaisesti kuntalain ja toissijaisesti hallintolain, julkisuuslainsäädännön, kirjanpitolain ja verolakien, hankintalain ja tasa-arvolain säännösten perusteella.

Valtuuston päätöstenmukaisuutta on tarkastettu vertaamalla tehtyjä päätöksiä hallintosäännön ja talousarvion määräyksiin.

Kunnanhallitus on valmistellut kunnanvaltuustolle rivitalotontin myyntiasian ja kunnanvaltuusto on päätöksellään KV 45§/2020 päättänyt myydä tontin. Kiinnitämme huomiota siihen, että päätöksessä ei ole selkeästi esitetty, millä tavoin KuntaL 130§ mukainen arvonmääritys on toteutettu.

Teknisen lautakunnan osalta toteamme, että kaikkia lautakunnan pöytäkirjoja ei ollut tarkastuspäivänä allekirjoitettu. Päätöksen valitusajan alkamisen ja lainvoimaisuuden saamisen edellytys on, että pöytäkirja on allekirjoitettu ja tarkastettu.

Hallintosäännön 40§ mukaan viranomaisen on ilmoitettava kunnanhallitukselle/lautakunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä neljän päivän kuluessa sähköpostitse kunnanhallitukselle tai lautakunnalle. Kiinnitämme huomiota hallintosäännön intosäännön 40§ määräysten toteutumiseen kunnan hallinnossa.

Hallintosäännön 66§ mukaan toiminnan ja talouden toteutumisesta tulee raportoida toimielimille vuosineljänneksittäin. Suosittelemme, että raportointi dokumentoidaan pöytäkirjaan omana päätöksensä. Päätöksessä on suositeltavaa todeta mitä asioita raportointi on sisältänyt (esim. toiminnalliset tavoitteet, käytötalous, investoinnit, tuloslaskelma, rahoituslaskelma).

Vuoden 2020 tilinpäätös on käsitelty kunnanhallituksessa 19.4.2021. KuntaL 113§ mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilinpäätös maaliskuun loppuun mennessä. Tältä osin tilinpäätöksen käsittely ei ole ollut KuntaL mukaista.

Talousarvion toteutuminen

Suosittellemme, että talousarviossa päätetään selkeästi valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot käyttötalouden, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja investointien osalta.

Tulosalueittain tarkasteluna olennaisia talousarviopoikkeamia ei ole ollut. Tuloarvioiden poikkeamiin on vaikuttanut mm. koronapandemiasta johtuneet rajoitukset.

Seuraavassa on esitettyä käyttötalouden talousarviopoikkeamat tulosalueittain:

KÄYTTÖTALOUS	Tuloarviot		Määrärahat	
	%	€	%	€
Yleishallinto	98 %	636 €		
Elinkeinotoimi	85 %	2 220 €		
Kansalaisopisto			107 %	2 532 €
Liikuntatoimi	98 %	403 €		
Raittiustoimi	0 %	300 €		
Nuorisotoimi	90 %	449 €		
Kulttuuritoimi	40 %	5 861 €		
Tekn. hallinto ja suunnittelu			101 %	1 369 €
Kiinteistöt	95 %	33 344 €		
Vesi- ja viemärlaitos	98 %	4 595 €		
Rakennusvalvonta ym.	33 %	9 978 €		

2. KIRJANPITO JA TILINPÄÄTÖS

Vuoden 2020 tilinavaus on oikein johdettu kunnanvaltuuston vahvistamasta vuoden 2019 tilinpäätöksestä.

Aineistotarkastus

Tarkastuksen tavoitteena oli atk-avusteisesti analysoida Karvian kunnan ostoreskontraa ja reskontratositteita sen selvittämiseksi, perustuuko ostoreskontra hyväksyttäviin tositteisiin. Lisäksi tarkoitus on ollut kartoittaa ostoreskontraan liittyviä sisäisen valvonnan menettelytapoja liittyen ostoihin sekä laskujen käsitteilyrutiineihin.

Tarkastus on suoritettu riittävässä laajuudessa luotettavan kuvan saamiseksi kunnan sisäisistä kontrolleista ja niiden riittävydestä asianmukaisten toimintatapojen varmistamiseksi. Tämän tarkastuksen ulkopuolelle on jätetty arvonalisäverokirjausten tarkastus.

Tarkastuksen yhteydessä havaittiin kaksi ns. duplikaattilaskua, jotka oli maksettu kahdesti. Kyseiset maksut selvitettiin ja korjattiin tarkastuksen jälkeen.

Tilinpäätös

Tilinpäätökseen on tarkastuksen yhteydessä tehty teknisluonteisia korjauksia. Suosittelemme, että tehdyistä korjauksista annetaan tieto kunnanhallitukselle.

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain- ja asetuksen säännöksiä. Kuntalain 113§:n kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätös on tarkastettu käymällä läpi tasekirjaa sekä tilinpäätöstä varmentamaan laadittuja tase-erittelyjä ja liitetietojen erittelyjä. Lisäksi on käyty läpi kirjanpidon aineistoa sekä hallinnollisia päätöksiä ja näin on varmennettu tilinpäätöksen sisällön oikeellisuutta.

Tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti ja se antaa kuntalain tarkoittamalla tavalla oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, rahoituksesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista.

Tilinpäätöksen rakenteen osalta suosittelemme tarkemmin seuraamaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnasta (2020).

Toimintakertomuksessa on tuotu esille koronapandemian vaikutuksia vuoden 2020 toimintaan ja talouteen. Pidämme tärkeänä, että kunnanhallitus arvioi koronapandemian vaikutuksia kattavasti koko kunnan näkökulmasta sekä menneen vuoden että tulevien vuosien osalta.

Tilinpäätöslaskelmat on laadittu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeen mukaisesti. Tasekirjan tunnusluvut oli oikein laskettu.

Tuloslaskelman osoittamaksi vuosikatteeksi muodostui 1 591 900,22 €. Poistojen ja arvonalentumisten 840 427,89 € jälkeen tilikauden tulokseksi muodostui 751 472,33 €. Tämä on myös tilikauden ylijäämä.

Tilikauden ylijäämään on vaikuttanut suuresti harkinnanvarainen valtionosuus 300 000 € ja koronaan liittyvä peruspalveluiden valtionosuuksien korotus 513 304 €.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta on ollut 3,1 M€ negatiivinen. Rahavirran tulisi olla pitkällä aikavälillä positiivinen.

Kirjanpitoon kirjatut verotulot, valtionosuudet, pankkitilit ja lainat on täsmäytetty ulkopuolisten antamiin todistuksiin.

Kunnan tilinpäätökseen kuuluvat liitetiedot varmistavat sitä, että tilinpäätös kokonaisuutena antaa oikeat ja riittävät tiedot tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Liitetietojen on tarkoitus täydentää laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota.

Tilinpäätöksessä on esitetty kirjanpitoasetuksen ja kuntajaoston antaman yleisohjeen mukaiset liitetiedot. Liitetietojen, tuloslaskelman ja taseen luvut on verrattu keskenään.

Kunnan tilinpäätökseen kuuluvat liitetiedot varmistavat sitä, että tilinpäätös kokonaisuutena antaa oikeat ja riittävät tiedot tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Liitetietojen on tarkoitus täydentää laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota.

Tilinpäätöksen liitetiedon tulee perustua sen sisällön yksityiskohtaisesti todentavaan tositteseen, jollei sen perusta muuten ole ilmeinen. Liitetietotosite on numeroitava sekä laatijan tulee ne allekirjoittaa.

Tilinpäätöstä varmentavia asiakirjoja ovat tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt (KPL 3:13 §). Tase-erittelyjä verrattiin taseen lukuihin ja ne täsmäsivät keskenään.

Kunnan konsernitilinpäätös laaditaan kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä niiden kuntayhtymien, joissa kunta on jäsenenä, tilinpäätösten yhdistelmänä. Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen tavoitteena oli varmentaa, että se on laadittu sitä koskevien säännösten mukaisesti ja on oikein johdettu konserniyhteisöjen tilinpäätöksistä. Tämän toteamiseksi tarkastuksessa käytiin läpi yhdistelylaskelmat ja verrattiin konserniyhteisöjen kunnalle antamia tilinpäätöstietoja yhdistelylaskelmissa käytettyihin tietoihin. Tarkastuksessa pyrittiin varmentamaan siitä, että konserniyhteisöjen väliset sisäiset erät on eliminoitu kaikista laskelmista ja että poistot on muutettu vastaamaan kunnan suunnitelman mukaisia poistoja.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kunnan tytäryhteisöt (3 kpl) ja kuntayhtymät (5 kpl), joissa kunta on jäsenenä.

Konsernilaskelmien tiedot on johdettu konserniyhteisöjen tilinpäätöksistä. Konsernitaseen peruspääoma on sama kuin kunnan peruspääoma ja tilikauden ylijäämä vastaa konsernituloslaskelman ylijäämää.

Konsernitilinpäätöksen osoittama tilikauden ylijäämä on 2 439 746,54 € ja konsernitaseen kertynyt ylijäämä on 14,0 M€, joka on 6 066 €/asukas. Konsernin velat ja vastuut on 3 789 €/asukas ja laskennallinen lainanhoitokate 5,9.

3. KUNTATALOUDEN VERTAILUTIETOJA TILINTARKASTAJAN TARKASTUSPIIRIIN KUULUVISTA KUNNISTA VUOSILTA 2011-2020

Tilintarkastuspöytäkirjan liitteenä ovat otsikossa mainittujen kuntien talouden tunnusluvut laskettuna vuosien 2011-2020 tilinpäätöksistä.

4. VALTIONOSUUDET

Valtionosuuksien perusteena olevien tietojen oikeellisuutta on tarkastettu oppilastietojen ja taloustilaston tarkastuksissa.

Taloustilasto

Tarkastuksen tavoitteena oli varmistua siitä, että Tilastokeskukselle annetut tiedot kunnan taloudesta ja toiminnasta perustuvat kunnan tilinpäätökseen 2019 sekä sisäiseen laskentaan ja että talous- ja toimintatilasto on koottu Tilastokeskuksen ohjeiden mukaisesti.

Tarkastusmateriaalina on käytetty kunnan vuoden 2019 tilinpäätösasiakirjoja sekä Tilastokeskukselle lähetettyjen tietojen tulosteita ja tietojen kokoamisessa syntyneitä työpapereita ja kirjanpidon raportteja. Tarkastuksessa haastateltiin tilastoa laatintua kirjanpitäjää.

Tilastokeskukselle annetut tiedot perustuivat Karvian vuoden 2019 tilinpäätökseen ja sisäiseen laskentaan. Tarkastuksen perusteella voidaan todeta, ettei tilastoon sisälly olennaisia virheitä.

Oppilastilasto

Oppilastietojen tarkastuksen tavoitteena oli varmistua siitä, että Tilastokeskukselle ja Opetushallitukselle ilmoitetut oppilastiedot ovat oikeat, tiedot on ilmoitettu ajallaan ja tiedot on asianmukaisesti dokumentoitu. Erityisesti painotettiin valtionosuuksiin vaikuttavien tietojen tarkastamista.

Tarkastus suoritettiin haastatteleamalla oppilastiedoista vastaavaa kanslistia sekä käymällä läpi toimitettujen oppilastietojen ilmoituslomakkeita ja varmentavia asiakirjoja.

Valtionosuuksiin vaikuttavissa suoritteissa ei havaittu huomautettavaa.

5. SISÄINEN VALVONTA

Toimintakertomuksessa sivulla 20-26 on annettu kuntalain ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeen mukaisesti selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä riskienhallinnasta. Selonteko antaa oikean kuvan kunnan sisäisestä valvonnasta.

Sisäisen valvonnan järjestämistä on tarkastettu palkkoproessin, laskutuksen ja ostolaskujen tarkastusten yhteydessä.

Palkkoproessin osalta suosittelemme, että palkkoihin tehtävistä muutoksista tehdään aina päätös, jonka perusteella palkanlaskennassa pannaan päätös täytäntöön. Palkanlaskennassa tulee olla tieto kaikista palkanmaksun perusteena olevista asioista.

Konsernivalvonnan asianmukaista järjestämistä on tarkastettu käymällä läpi konserniohjetta, hallintosäännön määräyksiä, sisäisen valvonnan ohjetta ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita.

Konsernijohtamista ja omistajaohjausta on ohjeistettu konserniohjeessa. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 15.11.2017 ja se on tullut voimaan 1.1.2018. Kunnanvaltuusto on päivittänyt konserniohjeen 12.11.2020.

Konserniohjeen valvonta kuuluu konsernijohtolle. Hallintosäännön 17§ mukaan konsernijohtoon kuuluu kunnanjohtaja ja kunnanhallitus.

Suosittelimme varmistamaan, että konsernivalvonta ja tytäryhteisöjen toiminta on järjestetty kunnanvaltuuston 12.11.2020 päättämän konserniohjeen mukaisesti.

Karviassa 21.5.2021

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Vesa Keso
tilintarkastaja, JHT

Jakelu tarkastuslautakunta
kunnanhallitus